

Ergoterapie v systému pracovní rehabilitace

Zaměstnávání osob se sluchovým
postižením

Kdo jsou osoby se sluchovým postižením?

- prelingválně neslyšící
- **Neslyšící**
- nedoslýchaví
- postlingválně ohluchlí
- jedinci s kochleárním implantátem
- jedinci s dalším přidruženým postižením (např. zrakovým, mentálním, atd.)

Podpora zaměstnanosti „hluchoněmých“ v minulosti

- Získávání prostředků k obživě žebřáním
- V 18. století rozvoj sociální péče
- Počátky odborné profesní přípravy
- Pracovní příležitosti mezi dvěma světovými válkami
- Profesní příprava po roce 1945

Příprava žáků ZŠ na volbu povolání

- Příprava v rámci předmětů občanská výchova a rodinná výchova
- Praktické činnosti organizované v pracovních dílnách
- Spolupráce pedagogů a rodičů při volbě povolání
- Role výchovných poradců
- Poradenská činnost pracovníků SPC

Příprava na povolání na sekundárním stupni vzdělávání

- Učební obory
- Střední školy ukončené maturitou
- Faktory ovlivňující volbu povolání
- Role identifikačního vzoru učitele se sluchovým postižením

Příprava na povolání na terciárním stupni vzdělávání

- Čeština v komunikaci neslyšících, FF UK Praha
- Výchovní dramatika neslyšících, JAMU Brno
- Centra pomoci studentům se speciálními vzdělávacími potřebami na VŠ
- Faktory ovlivňující volbu studijního oboru

Subjekty podporující profesní uplatnění

- APPN - Agentura pro neslyšící
- APZ – Agentury podporovaného zaměstnávání
- Centrum kariérního poradenství
- Informační a poradenské středisko Hradec Králové
- Sektorové rady : Národní soustava povolání
Národní soustava kvalifikací

Zaměstnávání osob se sluchovým postižením

- Jen malá část osob se sluchovým postižením dosahuje vyšší vzdělávání
- Osoby se sluchovým postižením většinou zastávají nižší funkce, jen zřídka pracují na vedoucí pozici
- Osoby se sluchovým postižením mají vyšší procento nezaměstnanosti
- Osoby se sluchovým postižením mají nižší platy než činí průměr celé populace

Faktory ovlivňující pracovní uplatnění

- Komunikační systémy osob se sluchovým postižením:
  - český znakový jazyk
  - znakovaná čeština
  - odezírání
  - český jazyk
- Úroveň vizualizace informací
- Kultura a zvyky neslyšících

Pracovník se sluchovým postižením ve slyšící společnosti

- Vztahy na pracovišti
- Začlenění do pracovního kolektivu
- Komunikace s vedoucím pracovníkem
- Řešení konfliktních situací
- Role tlumočnicka

Jaká pravidla při kontaktu s lidmi se sluchovým postižením dodržovat ?

- Nezvyšovat intenzitu hlasu
- Respektovat pravidla při kontaktu na určité partie těla
- Upozornit na člověka, který právě hovoří
- Upozornit na změnu tématu
- Informace sdělovat jen v případě zrakového kontaktu
- Udržovat neustálý zrakový kontakt
- Pohybovat se v zorném poli osoby se sluchovým postižením